

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
t.č. v X
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Tomšíčkem
sídlem Vlastina 602/23, Severní Předměstí, 323 00 Plzeň

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2023, č.j. OAM-14/LE-LE05-LE05-NV-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Tomáši Tomšíčkovi, advokátovi, se přiznává odměna ve výši 4 114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje X X.

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2023, č.j. OAM-14/LE-LE05-LE05-NV-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl tak, že ve smyslu § 73 odst. 3 písm. a) a písm. b) zákona č. 325/1995 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) se vstup na území ČR nepovoluje, a ve smyslu § 73 odst. 4 zákona o azylu je doba, na niž se nepovoluje vstup, stanovena do 13. 5. 2023.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí obsahuje nepřesné a účelově zkreslené údaje, nesouhlasil s tím, že žádost o mezinárodní ochranu podal až poté, co Policie ČR „zhatila“ jeho pokus o neoprávněný vstup na území ČR a že by chtěl na území ČR vstoupit pouze s cílem jeho následného pokračování v cestě do Itálie, naopak uváděl, že uprchl ze země původu na základě důvodných obav z pronásledování státními orgány a z hrozící újmy na zdraví, proto byl nucen zemi opustit nelegálně (ukrytý v kamionu), za cestu zaplatil převaděčům, po příjezdu do Istanbulu od nich obdržel španělský cestovní doklad a letenky, bylo mu pouze sděleno, že poletí do České republiky a následně přestoupí na letadlo do Itálie, žalobce si cestu do Itálie svobodně nevybral, řídil se pouze pokyny převaděčů. Jeho žádost o mezinárodní ochranu není účelová, byla podána naprosto vážně, a to v okamžiku, kdy byl žalobce o tomto právu řádně poučen Policií ČR, žalobce opustil myšlenku dále cestovat, rozhodl se zde setrvat, jediným jeho cílem bylo vždy vyhledat adekvátní ochranu v jiné zemi. Nesouhlasil s tím, že by hodlal narušovat průběh správního řízení a mařit jeho účel tím, že by nespolupracoval nebo vycestoval do Itálie, prohlásil, že se po dobu řízení o mezinárodní ochraně bude zdržovat na území České republiky a bude poskytovat součinnost.
3. Nesouhlasil ani s tím, že by nebylo možné spolehlivě ověřit jeho totožnost, žalobce vyvíjí veškerou součinnost za účelem jeho ztotožnění, opatřil si fotokopie svého cestovního dokladu a diplomu z filipínské univerzity.
4. Dále popíral, že by u pohovoru dne 18. 1. 2023 uvedl, že jeho zdravotní stav je dobrý a nemá žádné zvláštní potřeby ani omezení, naopak od počátku upozorňoval, že v minulosti prodělal operaci X, má X, ve stresových situacích u něj dochází ke X. Poukázal na to, že pravidelně užívá velké množství léků (X), které jsou určeny k léčbě pacientů s chronickým X a X. Tvrdil, že v průběhu jeho pobytu v přijímacím středisku se u něj začaly rozvíjet X a další těžkosti, přičemž musel být již jednou transportován do nemocnice, když nemohl několik hodin normálně dýchat; zdravotní záznamy žalobce má k dispozici žalovaný.
5. Uzavřel, že v jeho případě není naplněn požadavek nutnosti jeho zajištění a nemožnosti uložení zvláštních opatření, povolení vstupu na území ČR je přípustné, žalobce může být po dobu řízení ubytován v některém z pobytových středisek žalovaného, toho lze rovněž docílit uložním zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu, propuštění žalobce je jeví jako vhodné též z důvodu jeho zdravotního stavu.
6. Namítal, že žalovaný své rozhodnutí dostatečně nezdůvodnil, překročil meze správního uvážení, nedostatečně odůvodnil též nemožnost uložení zvláštních opatření, což postavil pouze na domněnce, že žalobce po propuštění opustí Českou republiku a bude pokračovat do Itálie.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

7. Zpochybňoval rovněž délku doby, na kterou nebyl žalobci umožněn vstup (120 dnů), když její odůvodnění není dostatečné, zakládá se pouze na odhadech ohledně doby trvání a výsledku řízení o udělení mezinárodní ochrany, což v době vydání rozhodnutí byly čiré spekulace, žalovaný se dopustil zneužití své pravomoci a správního uvážení.
8. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou, trval na zákonnosti napadeného rozhodnutí. Shrnl okolnosti přicestování žalobce do Prahy dne X. X. 2023, kdy se prokázal neoprávněně pozměněným cestovním dokladem Španělska, jehož nebyl oprávněným držitelem, proto byl žalobci dne X. X. 2023 v 16:45 odepřen vstup na území ČR, poté žalobce sdělil své osobní údaje a v 17:00 hodin požádal o mezinárodní ochranu, lustrací v databázích (včetně systému Eurodac) nebyl k jeho osobě nalezen žádný záznam. Dne 18. 1. 2023 do protokolu uvedl, že z Íránu cestoval nelegálně skrytý v kamionu do Turecka a poté letecky do Prahy, jeho cílem je dle jeho slov Itálie, ale protože byl v Praze zadržen kvůli pozměněným dokladům, požádal v ČR o mezinárodní ochranu, prohlásil, že jeho zdravotní stav je dobrý a nemá žádné zvláštní potřeby ani omezení, za důvod žádosti označil obavu z trestu smrti za své X vyznání.
10. Bylo tak důvodné rozhodnout o odepření vstupu dle § 73 odst. 3 písm. a) a b) zákona o azylu, totožnost žalobce nebyla ničím prokázána, údaje sdělené žalobcem nebylo možné nijak ověřit, přitom spolehlivé zjištění totožnosti je jednou z podmínek pro to, aby bylo možné rozhodnout o žádosti o mezinárodní ochranu, zjištění totožnosti tedy bylo jedním z důvodů omezení osobní svobody žalobce v ZZC. Žalobce přicestoval na území ČR bez cestovního dokladu, bez dokladu totožnosti i bez víza a prokazoval se pozměněným dokladem totožnosti.
11. Žalobní námitky považoval za účelové se snahou poupravit skutečnosti, které žalobce uvedl do protokolu, z jeho postupu je zřejmé, že využije jakoukoli možnost (včetně podání žádosti o mezinárodní ochranu), aby se dostal na území ČR a následně pokračoval do Itálie, jeho cílem ve skutečnosti není získat ochranu před pronásledováním či vážnou újmu. Povolením vstupu by tedy byl ohrožen průběh řízení ve věci mezinárodní ochrany, neboť žalobce by pravděpodobně neoprávněně vstoupil na území jiného státu.
12. Měl za to, že uložení zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu by nebylo účinné, o čemž svědčí jeho dosavadní nerespektování právního řádu a jeho popsání účelové jednání, totožnost žalobce nebyla spolehlivě zjištěna. V jeho případě tak nelze uložení zvláštního opatření považovat za dostatečné.
13. Námitku nepříznivého zdravotního stavu žalobce vznesl až v žalobě, ve správním řízení o svých zdravotních potížích nehovořil, ani je nedoložil, nelze tak vyčítat žalovanému, že se jeho zdravotním stavem nezabýval a žádné podrobnosti nezjišťoval.
14. Ze všech uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Replika žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

15. V replice ze dne 6. 3. 2023 žalobce doplnil, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť v něm absentuje popis úvah ohledně nutnosti a nezbytnosti zajištění žalobce namísto uložení zvláštního opatření, ust. § 46a odst. 1 písm. b) zákona o azylu poskytuje dostatečný prostor pro správní uvážení. Jak opakovaně judikoval Nejvyšší správní soud, v takovém případě musí být správní rozhodnutí výslovně, přehledně a logicky zdůvodněno, což platí tím spíše, jde-li o zásah do osobní svobody účastníka řízení. Takové úvahy však rozhodnutí neobsahuje, jsou v něm pouze konstatovány nedostatečně zjištěné skutkové okolnosti a blíže nevysvětlené závěry žalovaného. Nejvyšší správní soud rovněž judikuje, že samotný nelegální vstup žadatele o mezinárodní ochranu na území ČR neodůvodňuje závěry o jeho nebezpečnosti ani nespolupráci se správními orgány, sám o sobě nepostačuje ke zdůvodnění jeho zajištění. Musí dojít k individuálnímu posouzení všech relevantních okolností a na základě takových úvah lze rozhodnout. Žalovaný se opět dovolává nepřesných a účelově zkreslených informací ohledně přicestování žalobce do ČR a podání žádosti o mezinárodní ochranu.

V. Obsah správního spisu

16. Ze správního spisu soud zjistil, že dne X. X. 2023 přicestoval žalobce linkou X z Istanbulu s pravidelným příletem v 15.45 hodin a měl v úmyslu vstoupit na území České republiky, prokázal se biometrickým cestovním pasem Španělského království znějícím na jméno C. A. M., který obsahoval neoprávněně provedené změny, jiný doklad nebo povolení k pobytu nepředložil, následně sdělil svoji totožnost, a to X. X. X., nar. X, státní příslušnost X, lustrací v databázích a v systému EUODAC nebyly k osobě žalobce zjištěny žádné poznatky. Bylo zjištěno, že cestovní pas je neoprávněně pozměněný, žalobce není jeho oprávněným držitelem, otisk vstupního přechodového razítka Turecka je kompletní padělek. Žalobci byl v 16.45 hod odepřen vstup na území ČR (evidováno pod č.j. CPR-2773/ČJ-2023-930533).
17. Žalobce dne X. X. 2023 v 17.00 hodin v tranzitním prostoru Terminálu 1 na letišti Praha Ruzyně požádal o mezinárodní ochranu. Žalobce byl v 21.40 hodin předán do Přijímacího střediska.
18. Součástí spisu je čestné prohlášení o totožnosti žalobce ze dne 18. 1. 2023.
19. Dle poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 18. 1. 2023, které bylo provedeno prostřednictvím tlumočníka z jazyka perského, žalobce sdělil, že pochází z Íránu, mluví persky, nemá žádné politické přesvědčení, hlásí se ke X, je ženatý, jeho manželka s ním žádá o mezinárodní ochranu, popsal, že před měsícem odjeli z Íránu do Turecka, tam byli asi týden, pak odletěli z Istanbulu sem, cílová země je Itálie, ale tady je chytila policie, protože měli padělané doklady, proto museli požádat o azyl, jeho zdravotní stav je dobrý, nemá žádné zvláštní potřeby ani omezení. K důvodům žádosti sdělil, že se bojí potrestání smrtí, neboť u něj byly při domovní prohlídce nalezeny fotografie J. K. a b., žalobce má na ruce vytetovaný k. a P. M.
20. Při pohovoru dne 18. 1. 2023 žalobce v úvodu sdělil, že se cítí zdravý a je schopen pohovoru, dále uvedl, že Írán opustili nelegálně bez dokladů v kamionu, který je zavezl do Turecka, pozměněný pas dostal od převaděčů, kterým za sebe i manželku zaplatil 19 000 EUR, je stavební inženýr, nemá ekonomické problémy, ještě obchodoval na

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

burze, žádné konkrétní potíže ve vlasti neměl, popsal okolnosti své konverze ke X a problémy, které mu kvůli tomu ve vlasti hrozí, jiné důvody žádosti neuvedl, nechtěl nic doložit.

21. V napadeném rozhodnutí ze dne 18. 1. 2023 žalovaný zjistil, že dne X. X. 2023 přicestoval žalobce linkou X z Istanbulu, měl v úmyslu vstoupit na území České republiky, prokázal se neoprávněně pozměněným cestovním pasem Španělského království, odborným posouzením bylo zjištěno, že cestovní pas je neoprávněně pozměněný, žalobce není jeho oprávněným držitelem, z tohoto důvodu byl žalobci v 16.45 odepřen vstup na území, následně žalobce sdělil údaje o své totožnosti, žádným dokladem se však neprokázal, lustrací v evidencích rovněž nebylo nic zjištěno, žalobce dne X. X. 2023 v 17.00 hod požádal o mezinárodní ochranu. Shrnul obsah poskytnutí údajů k žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, kde mj. sdělil, že je zdravý a nemá žádné zvláštní potřeby ani omezení. Poukázal na právní úpravu § 73 odst. 3 a 4, § 74 odst. 1 zákona o azylu, shledal naplnění podmínek dle § 73 odst. 3 písm. a) a b) zákona o azylu. Vyšel z toho, že žalobce svou totožnost neprokázal žádným dokladem, žádným dokladem ani nedisponuje, lustrací nebylo ničeho zjištěno, jeho totožnost byla zjištěna pouze na základě jím uvedených údajů a nebylo jí jak ověřit, navíc se prokazoval pozměněným dokladem, dospěl k závěru, že totožnost žalobce nebyla spolehlivě zjištěna, to je přitom podstatné pro řízení ve věci mezinárodní ochrany, tím byly naplněny podmínky pro nepovolení vstupu dle § 73 odst. 3 písm. a) a b) zákona o azylu. Neúčinnost uložení zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu odůvodnil tím, že žalobce přicestoval neoprávněně, bez dokladů, bez víza, prokazoval se pozměněným dokladem, žádost o mezinárodní ochranu podal až poté, co Policie, kterou se pokusil oklamat pozměněným dokladem, zhatila jeho pokus o neoprávněný vstup na území ČR, vyhodnotil, že žalobce využije jakékoli možnosti, včetně podání žádosti o mezinárodní ochranu, aby se dostal na území ČR, jeho cílem ve skutečnosti není získat ochranu před pronásledováním, ale snaha dostat se na území ČR a následně pokračovat do Itálie, povolením vstupu by byl ohrožen průběh řízení ve věci mezinárodní ochrany, neboť je pravděpodobné, že by žalobce neoprávněně vstoupil na území jiného státu, v jednání žalobce spatřoval nerespektování právního řádu a účelové jednání. Ke spolehlivému zjištění totožnosti je rovněž třeba omezení svobody pohybu žalobce, zvláštní opatření by nebylo účinné. Zabýval se též tím, zda žalobce není zranitelnou osobou (§ 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu), kdy by byla aplikace nepovolení vstupu vyloučena, avšak shledal, že žalobce je dospělým zdravým mužem bez zdravotních potíží, zvláštních potřeb či jiných omezení, neuvedl a nebylo zjištěno nic, co by indikovalo jeho zranitelnost. Závěrem odůvodnil délku doby, po kterou žalobci neumožnil vstup na území, kterou stanovil na 120 dnů, podrobně se zabýval průběhem řízení o udělení mezinárodní ochrany a možnou délkou jednotlivých kroků včetně opravných prostředků, zároveň uvedl, že pokud se podaří spolehlivě ověřit totožnost žalobce, přistoupí žalovaný k přezkoumání důvodů, pro které nebyl povolen vstup na území.
22. Součástí spisu je též rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2023 č.j. OAM-14/LE-LE05-K10-2023, kterým bylo o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne X. X. 2023 rozhodnuto tak, že se zamítá jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

23. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 73 odst. 7 zákona o azylu, jelikož účastníci řízení v zákonné pětidenní lhůtě po podání žaloby nenavrhli projednání věci při ústním jednání a soud nepovažuje nařízení ústního jednání za nezbytné.
24. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“) a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
25. Dle § 73 odst. 3 písm. a) zákona o azylu *Ministerstvo rozhodne do 5 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v případě nutnosti o nepovolení vstupu na území žadateli o udělení mezinárodní ochrany, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže účelem zajištění je spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti, a dle písm. b) jestliže se prokazuje padělanými nebo pozměněnými doklady totožnosti, a není-li totožnost jinak známa.*
26. Dle § 73 odst. 4 zákona o azylu *Ministerstvo v rozhodnutí o nepovolení vstupu na území stanoví dobu, po kterou nemůže žadatel o udělení mezinárodní ochrany na území vstoupit; tuto dobu lze prodloužit, a to i opakovaně. Doba pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku na mezinárodním letišti nesmí být delší než 120 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany.*
27. Dle § 74 odst. 1 zákona o azylu *Ministerstvo umožní bez rozhodnutí, neukládá-li zvláštní opatření, vstup na území cizinci, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v tranzitním prostoru mezinárodního letiště, a zajistí jeho dopravu do azylového zařízení na území, jde-li o zranitelnou osobu, s výjimkou osoby se zdravotním postižením, které nebrání jejímu umístění v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců.*
28. Mezi „zranitelné osoby“, kterým nelze zakázat vstup na území, se dle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu řadí zejména nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým dítětem nebo rodič nebo rodina se zletilým dítětem se zdravotním postižením, osoba starší 65 let, osoba se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotná žena, oběť obchodování s lidmi nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí. Toto znění vychází z článku 21 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „přijímací směrnice“): Členské státy zohlední ve vnitrostátních právních předpisech provádějících tuto směrnici zvláštní situaci zranitelných osob, například nezletilých osob, nezletilých osob bez doprovodu, zdravotně postižených osob, starších osob, těhotných žen, osamělých rodičů s nezletilými dětmi, obětí obchodování s lidmi, osob trpících závažnou chorobou, osob s duševní poruchou a osob, které byly podrobeny mučení, znásilnění nebo jiným formám hrubého psychického, fyzického nebo sexuálního násilí, jako jsou oběti ženské obřízky.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

29. Žalobce v žalobě poukazoval na svůj zdravotní stav, kdy již z toho důvodu by měl být dle svého přesvědčení propuštěn na svobodu. Touto argumentací žalobce směřuje k aplikaci § 74 odst. 1 ve spojení s § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu.
30. K tomu soud uvádí, že žalovaný v napadeném rozhodnutí vyšel z protokolu o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 18. 1. 2023, jehož obsah zcela přesně v napadeném rozhodnutí rekapituloval, zde žalobce prohlásil, že jeho zdravotní stav je dobrý a nemá žádné zvláštní potřeby ani omezení, úkon byl proveden za přítomnosti tlumočníka z jazyka perského, o kterém žalobce prohlásil, že jej ovládá, k tlumočení nevnesl žádné výhrady. Žalobce byl přitom na jeho zdravotní stav, zdravotní omezení a jiné zvláštní potřeby přímo dotazován, měl tak dostatek prostoru na okolnosti týkající se jeho zdravotního stavu upozornit. Byly tak naplněny požadavky vyplývající z rozsudku NSS ze dne 9. 3. 2017, č. j. 5 Azs 312/2016 - 31, podle nějž *„hodnocení podmínek pro nepovolení vstupu na území dle § 73 odst. 3 písm. c) zákona o azylu musí v případě žadatele o mezinárodní ochranu, který požádal o mezinárodní ochranu v tranzitním prostoru mezinárodního letiště, zahrnovat i důkladné posouzení případné zranitelnosti stěžovatele ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i), § 46a odst. 3, § 47 odst. 2 a § 73 zákona o azylu, jakož ve smyslu čl. 11 nové přijímací směrnice.“*
31. Nelze tedy souhlasit s žalobním tvrzením, že by žalobce již od počátku upozorňoval na své zdravotní problémy, takové tvrzení je zcela evidentně v rozporu se spisem, když žalobce ani v poskytnutí údajů, ani v průběhu pohovoru dne 18. 1. 2023 na jakékoli zdravotní problémy či jiné těžkosti neupozorňoval, neuvedl, že by užíval léky ani nic podobného. Z informací sdělených žalobcem nevyplynuly žádné skutečnosti, které by vyvolaly potřebu dalšího prověřování ve smyslu případné zranitelnosti žalobce. Jak opakovaně konstatoval Nejvyšší správní soud, správní orgán při posuzování zdravotního stavu cizince, resp. jeho zranitelnosti primárně vychází z informací, které jim sdělí sám cizinec nebo z vlastního pozorování této osoby.
32. Dle stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí tedy žalovaný neměl jakýkoli důvod se domnívat, že by žalobce z důvodu svého zdravotního stavu mohl být zranitelnou osobou, hodnocení žalovaného k případnému uplatnění § 74 odst. 1 zákona o azylu lze tak považovat za přiléhavé, odpovídající konkrétním okolnostem daného případu, přezkoumatelné a v souladu se zákonem.
33. Žalobce svá tvrzení o tom, že v minulosti prodělal operaci X, má X, ve stresových situacích u něj dochází ke X a užívá léky (X), které jsou určeny k léčbě pacientů s chronickým X a X, uvedl až v žalobě, ve spise nikde nejsou obsaženy, žalovaný je proto ve svém rozhodnutí nemohl zohlednit. K tomu navíc v žalobě uváděl skutečnosti, ke kterým mělo dojít až po vydání rozhodnutí, tedy v průběhu jeho pobytu v přijímacím středisku, kdy se dle jeho tvrzení u něj začaly rozvíjet X a další těžkosti, přičemž musel být již jednou transportován do nemocnice, když nemohl několik hodin normálně dýchat. Ani tyto skutečnosti by však dle soudu nemohly změnit nic na závěru, že žalobce není zranitelnou osobou ve smyslu § 2 písm. i) zákona o azylu.
34. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 8. 2015, č. j. 1 Azs 123/2015 - 47, ke zdravotním problémům, jejichž závažnost stěžovatelka rozvedla teprve při soudním přezkumu, uvedl: *„Při posuzování zdravotního stavu žadatele o mezinárodní ochranu ministerstvo prvotně vychází z informací v dotazníku žádosti o udělení mezinárodní*

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

ochrany, konkrétně z odpovědi na otázku „Jaký je Váš zdravotní stav?“. Pokud žadatel uvede – jak to učinila stěžovatelka – že jeho zdravotní stav je dobrý, je logické, že správní orgán nemá důvod předpokládat jakékoliv závažnější zdravotní problémy žadatele. Pokud by však stěžovatelka uvedla či nějakým způsobem naznačila (např. předložením lékařské zprávy), že trpí zdravotními problémy, nebo by tomu nasvědčovalo vlastní pozorování pracovníků ministerstva či jiné indicie, bylo by na správním orgánu, aby aktivně dále zjišťoval, zda tyto problémy dosahují takové intenzity, že je třeba stěžovatelku považovat za zranitelnou osobu ve smyslu § 73 odst. 7 zákona o azylu (nyní § 74 odst. 1 zákona o azylu, pozn. soudu). Jestliže vážnému zdravotnímu postižení stěžovatelky nic nenapovídalo, lze považovat skutková zjištění správního orgánu založená na podkladech z řízení o udělení mezinárodní ochrany za dostatečná. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že žalovaný dostal své povinnosti zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a měl tak k dispozici dostatek informací pro posouzení „zranitelnosti“ stěžovatelky. (...) Pokud by stěžovatelka trpěla natolik závažnými zdravotními problémy, jak je popisuje ve své kasační stížnosti, není pravděpodobné, že by je nezmínila také ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, protože i v tomto řízení je v zájmu stěžovatelky co nejpodrobněji popsat svůj aktuální stav. Lze si představit, že stěžovatelka by nepovažovala za potřebné zmínit určité běžné, nezávažné zdravotní problémy, nikoliv však problémy dosahující intenzity vážného zdravotního postižení, které vyžaduje § 73 odst. 7 zákona o azylu pro identifikaci osoby jako zranitelné.“ Uvedené závěry se přiměřeně uplatní též v posuzovaném případě.

35. Ani pokud jde o problémy žalobce, které měly vzniknout až v době jeho pobytu v přijímacím středisku, nejsou dle jejich popisu takového rázu, že by bylo nutné učinit výjimku z pravidla dle § 75 odst. 1 s.ř.s. a zohlednit skutečnosti vzniklé po vydání napadeného rozhodnutí. Takovou situaci se zabýval NSS v rozsudku ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019 – 48, kde uvedl: „Pokud by doslovná aplikace zásady přezkumu podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, vedla k tomu, že by soudní přezkum rozhodování o nepovolení vstupu na území nebylo možno pokládat za „účinný přezkum v rozumných intervalech“ požadovaný článkem 5 odst. 4 Evropské úmluvy, vyplývá správnímu soudu z čl. 1 odst. 2 a z čl. 10 Ústavy povinnost přednostně aplikovat požadavky Evropské úmluvy. To v daném případě znamená povinnost soudu navzdory zásadě vyjádřené v § 75 odst. 1 s. ř. s. zohlednit i podstatné změny, k nimž došlo po vydání přezkoumávaného rozhodnutí, pokud tyto změny mohly ve smyslu rozsudku ESLP Shishkov proti Bulharsku vést k tomu, že pokračování omezení osobní svobody, které bylo původně nařízeno v souladu se zákonem, se stalo nezákonným. (...) NSS připomíná, že uvedený názor nemá učinit § 75 odst. 1 s. ř. s. obsoletním, a to ani v případě přezkumu rozhodnutí podle § 73 zákona o azylu. Ovšem tam, kde jsou závažné důvody se domnívat, že by nepřihlédnutí k nově zjištěným nebo nově nastalým skutečnostem vedlo k porušení čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy, a tedy k porušení práva na osobní svobodu, musí být Evropská úmluva aplikována přednostně. V nyní posuzovaném případě to znamenalo, že městský soud, pokud měl závažné informace, které nasvědčovaly tomu, že se stěžovatelčin zdravotní stav po vydání přezkoumávaného rozhodnutí žalovaného zásadně zhoršil a že by již splňovala definici zranitelné osoby ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, neměl odmítnout tyto informace jakkoli zohlednit, ale měl před § 75 odst. 1 s. ř. s. přednostně aplikovat čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy, jak požaduje čl. 10 Ústavy.“

36. Je třeba připomenout, že životní situace uvedené v § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu jsou charakteristické svou velmi intenzivní závažností, z hlediska zdravotního se musí jednat o vážné onemocnění. Z toho plyne, že ne všechny zdravotní problémy vyvolávají potřebu označit danou osobu za zranitelnou. Tvzení, že žalobce v minulosti prodělal operaci X a nyní užívá léky na chronická X a na X, samo o sobě nevypovídá o velmi intenzivní závažnosti současných problémů žalobce, které by bránily jeho zajištění, stejně tak ani tvzení o tom, že má X a ve stresových stavech u něj dochází ke X a má další (v žalobě nepopsané) těžkosti. Tato tvzení navíc nejsou příliš určitá, není specifikováno, jak často má tyto problémy, v jaké intenzitě, jaká je jejich příčinná souvislost se zajištěním žalobce, apod. Žalobce sice uvedl, že musel být jednou transportován do nemocnice, protože nemohl normálně dýchat, nspecifikoval však již, co bylo příčinou jeho problémů, jaká byla zjištěna diagnóza, jaká byla nasazena léčba, zda je tato léčba účinná, ani jiné podrobnosti, ze kterých by bylo možné blíže usuzovat na závažnost jeho problémů. Je též třeba konstatovat, že žalobce svá tvzení ani ničím nedoložil, pouze obecně odkázal na to, že podklady má k dispozici žalovaný, ve správním spise však nebyly obsaženy a žalobce, který je zastoupen ustanoveným advokátem, ani nesdělil žádnou překážku, která by mu bránila soudu uvedené podklady zaslat, pokud se jich dovolává. Soud tak neshledal, že by se u žalobce mělo jednat o výrazné zhoršení jeho zdravotního stavu, které by svědčilo o jeho zranitelnosti vzniklé po vydání napadeného rozhodnutí, a které by odůvodňovalo průlom do pravidla dle § 75 odst. 1 s.ř.s.
37. Aniž by soud jakkoli zlehčoval zdravotní problémy žalobce, jedná se o situaci nesrovnatelnou s případem řešeným v rozsudku NSS ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019 – 48, kde žalobkyně byla jednak v zemi původu obětí závažného fyzického násilí a dále se její zdravotní stav v přijímacím středisku dramaticky zhoršil a nastaly u ní psychické problémy, které si vyžádaly urgentní psychiatrickou intervenci v zařízení Praha-Bohnice, objevila se u ní nová, dříve nediagnostikovaná nemoc, radikální zhoršení jejího zdravotního stavu bylo popsáno lékařskou zprávou, následně byla autoagresivní se suicidními sklony, zároveň jí nebylo možné v daném zařízení podávat léky. Žalobce v posuzované věci navíc ani netvrdil, že by byla pro něj v Příjímacím středisku Ruzyně adekvátní lékařská péče nedostupná, když skutečnost, že byl v případě obtíží převezen do nemocnice a bylo mu poskytnuto ošetření, svědčí o opaku.
38. Lze shrnout, že námitky žalobce ohledně jeho zdravotního stavu nejsou způsobilé zpochybnit zákonnost napadeného rozhodnutí.
39. Žalobce též zpochybňoval, že by vůbec byly dány podmínky pro nepovolení vstupu žalobce na území, rozhodnutí považoval za nedostatečně odůvodněné. Ani s touto námitkou nelze souhlasit.
40. Povahou řízení o povolení vstupu na území České republiky dle § 73 zákona o azylu se zabýval Nejvyšší správní soud, a to například v rozsudcích ze dne 31. 8. 2011, č.j. 1 As 16/2011-98 nebo ze dne 20. 8. 2015, č.j. 1 Azs 123/2015-47. V těchto rozsudcích dospěl k závěru, že v případě řízení o povolení vstupu na území ČR se jedná o samostatné řízení, probíhající nezávisle jak na řízení o mezinárodní ochraně, tak na případném řízení o správním vyhoštění. Řízení o povolení vstupu na území pak vede ministerstvo, na rozdíl

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

od řízení o správním vyhoštění, které probíhá před policií ČR. Jedná se o řízení vedené podle správního řádu, v rámci něhož musí být naplněny veškeré procesní záruky, se kterými správní řád počítá. Přestože je rozhodnutí o nepovolení vstupu na území ČR dle § 73 odst. 5 zákona o azylu prvním úkonem v řízení, nezabývá to správní orgán povinností úplného a spolehlivého zjištění skutkového stavu věci dle § 3 správního řádu. Může být přitom využito podkladů vedených před jinými správními orgány, jak to předpokládá § 50 odst. 1 správního řádu.

41. Žalobci nebyl povolen vstup hned ze dvou důvodů uvedených v ust. § 73 odst. 3 písm. a) a b) zákona o azylu, a sice že se žalobce prokazoval neoprávněně pozměněným dokladem a jeho totožnost nebyla jinak známá, a dále za účelem spolehlivého ověření jeho totožnosti. Ze správního spisu je zřejmé, že obě skutkové podstaty byly v daném případě naplněny, když žalobce při pokusu vstoupit na území České republiky předložil cestovní doklad znějící na jméno zcela jiné osoby a pocházející ze zcela jiného státu, než je žalobce, u tohoto dokladu bylo zjištěno jeho neoprávněné pozměnění, zároveň žalobce žádný jiný doklad totožnosti nepředložil ani neměl, lustrací v dostupných databázích k jeho osobě nebyly zjištěny žádné poznatky, tedy jeho totožnost nebyla jinak známá. Totožnost žalobce byla indikována pouze z jeho vlastního prohlášení, které po odhalení pozměněného cestovního dokladu učinil, zároveň bylo nezbytné totožnost žalobce spolehlivě ověřit, a to mimo jiné pro vedení řízení o udělení mezinárodní ochrany, o kterou žalobce požádal.
42. Z hlediska vyhodnocení naplnění podmínek § 73 odst. 3 písm. a) a b) zákona o azylu se pak nejedná o správní uvážení, ale o zdůvodnění, zda byly tyto zákonné podmínky naplněny, žalobce ani neuvedl, v čem by správní uvážení v této souvislosti mělo spočívat.
43. Nelze souhlasit s tím, že by žalovaný nepovolení vstupu odůvodnil pouze samotným nelegálním vstupem žalobce na území ČR, neboť žalovaný v rámci posuzování splnění podmínek pro nepovolení vstupu (dle ust. § 73 odst. 3 písm. a) a b) zákona o azylu) nelegálním pobytem žalobce vůbec neargumentoval.
44. Z výše uvedeného je patrné, že obě podmínky dle ust. § 73 odst. 3 písm. a) a b) zákona o azylu byly v době vydání napadeného rozhodnutí naplněny, žalovaný jejich splnění dostatečně a přezkoumatelně odůvodnil. Pozdější jednání žalobce, který dle svého tvrzení vyvíjel snahu za účelem jeho náležitého ztotožnění, již na to nemůže mít vliv, neboť soud dle § 75 odst. 1 s.ř.s. vychází ze stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Ze správního spisu navíc ani nevyplývá, že žalobce později doložil žalovanému další doklady (fotokopie cestovního dokladu a diplom z univerzity) a v řízení před soudem to žalobce nijak neprokázal.
45. Další námitky směřovaly proti neuložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.
46. Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu *(zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.*
47. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu *ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k*

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.

48. Rozhodnutí o nepovolení vstupu na území je obdobou rozhodnutí o zajištění dle § 46a zákona o azylu, důvody pro tato opatření jsou totožné a v obou případech je třeba zkoumat možnost uložení zvláštního opatření. (srov. důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon o azylu a další související zákony).
49. Jak opakovaně judikuje Nejvyšší správní soud, podmínkou rozhodnutí o zajištění podle § 46a odst. 1 zákona o azylu je nemožnost účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 téhož zákona. Povinnost přednostně zvážit možnost uložení zvláštního opatření je mimo jiné reakcí zákonodárce na požadavky směrnice 2013/33/EU; podle čl. 8 odst. 2 této směrnice totiž členské státy mohou zajistit žadatele o azyl pouze v případě nutnosti a nelze-li na základě individuálního posouzení daného případu účinně uplatnit mírnější donucovací opatření. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním o rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu). Zvláštní opatření lze považovat za účinná, pokud jimi lze dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění mírnějšími prostředky - bez fyzického zajištění žadatele. Žalovaný má tedy povinnost nezajistit žadatele o mezinárodní ochranu z důvodů vyjmenovaných v § 46 odst. 1 zákona o azylu, pokud lze téhož účelu dosáhnout mírnějšími prostředky.
50. V napadeném rozhodnutí se žalovaný možností uložení zvláštních opatření zabýval, uvedl dostatečné věcné argumenty vycházející z individuální situace a z tvrzení žalobce, který sám při poskytnutí údajů k žádosti přímo sdělil: *„Cílová země je Itálie, ale tady nás chytla policie, protože jsme měli padělané doklady. Proto jsme museli požádat o azyl.“* Zároveň se žalobce prokázal pozměněným dokladem, nedisponoval jiným dokladem totožnosti, ani vízem, a o mezinárodní ochranu požádal až poté, co byl pozměněný doklad správním orgánem identifikován, i když mu nic nebránilo takovou žádost podat bezprostředně po svém příjezdu. Nelze tak souhlasit s tím, že by napadené rozhodnutí obsahovalo účelové či zkreslené údaje, pokud žalovaný vyhodnotil, že se žalobce pokusil oklamat Policii ČR předložením pozměněného dokladu a neoprávněně vstoupit na území ČR, přičemž teprve po jeho odhalení účelově podal žádost o mezinárodní ochranu, když cílem jeho cesty byla Itálie, navíc nebyla spolehlivě zjištěna totožnost žalobce. Za této situace se soud s hodnocením žalovaného ztotožňuje, považuje jej za dostatečné a přezkoumatelné, v jednání žalobce lze spatřovat nerespektování právního řádu, podání žádosti o mezinárodní ochranu vykazuje znaky účelovosti, což vyplývá z tvrzení samotného žalobce, neboť podání žádosti v České republice neměl v úmyslu a rozhodl se tak až po odhalení jeho pokusu o neoprávněný vstup, přičemž deklaroval svůj záměr pokračovat do Itálie. Žalovaný správně vyhodnotil, že uložení zvláštního opatření by nebylo dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany, neboť je obava, že by neoprávněně vstoupil na území jiného státu.
51. Toto hodnocení žalovaný učinil pouze za účelem rozhodnutí o povolení či nepovolení vstupu na území, nijak tím nepředjímal, jak bude rozhodnuto o žádosti o udělení

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

mezinárodní ochrany, která je předmětem samostatného správního řízení a kde dochází k samotnému vyhodnocení oprávněnosti podané žádosti.

52. Soud neshledal pochybení ani z hlediska stanovení délky doby, na kterou nebyl žalobci povolen vstup.
53. K době zajištění dle § 46a zákona o azylu, které dává rovněž možnost omezit žadatele o mezinárodní ochranu na svobodě maximálně po dobu 120 dnů, se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 5. 3. 2013, č. j. 3 Azs 24/2013 – 42, kde uvedl, že „[z] jazykového výkladu daného ustanovení lze dovodit, že správní orgán má možnost správního uvážení, aby v jednotlivých případech stanovil dobu kratší. Takové rozhodnutí musí být náležitě odůvodněno, aby bylo možné přezkoumat, zda nepřekročil meze správního uvážení nebo správní uvážení nezneužil.“ Zmíněný rozsudek lze analogicky aplikovat i na posuzovaný případ.
54. Soud shledal, že odůvodnění žalovaného je podrobné a dostačující, neboť žalovaný odůvodnil dobu nepovolení vstupu žalobce na území předpokládanou délkou správního a případně navazujícího soudního řízení ohledně jeho žádosti o mezinárodní ochranu, kdy vycházel ze zákonných lhůt, popsal jednotlivé etapy a opravné prostředky, nejedná se o pouhé neodůvodněné spekulace, jak se snaží nastítnit žalobce. Zároveň uvedl, že pokud nebude žádost žalobce vyhodnocena jako nepřípustná nebo zjevně nedůvodná, bude žalobce dle § 74 odst. 2 písm. e) zákona o azylu propuštěn nejpozději po uplynutí lhůty 4 týdnů, a dále, že pokud se žalovanému podaří spolehlivě zjistit totožnost žalobce, přistoupí v souladu s § 73 odst. 9 zákona o azylu k přezkoumání důvodů, pro které nebyl povolen vstup na území.
55. Soud tak dospěl k závěru, že stanovení doby nepovolení vstupu v délce 120 dnů nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, je v souladu s pravidly logického usuzování, přičemž premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem, k překročení mezí správního uvážení či jeho zneužití tak nedošlo.
56. S ohledem na výše uvedené závěry soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a proto žalobu dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
57. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly.
58. Soud přiznal zástupci žalobce, který byl v této věci žalobci ustanoven soudem, odměnu za jeden úkon právní služby podle § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve výši 3 100 Kč a náhradu hotových výdajů za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu) ve výši 300 Kč. Výše nákladů řízení tak činí částku 3 400 Kč a 21% DPH ve výši 714 Kč (§ 35 odst. 10 s.ř.s.), tedy celkem částku 4 114 Kč. Úkon spočívající v replice žalobce soud nepovažuje za účelně vynaložený, neboť soud žalobce k replice nevyzýval a žalobce v ní neuplatnil žádné nové podstatné skutečnosti ani námitky.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 10. března 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.